

EGYETEM

Nagyobb hangsúlyt kell fektetni 1956 oktatására – a fiatalok „történelmen kívüli állapotban élnek”

Ez a tartalom archív! A cikkben szereplő információk a megjelenés óta megváltozhattak.

Megjelent: 2016.10.09. 06:28

Szerző: **Tóth Marcell**

Egyre ritkábban ismerhetik meg a közelmúltat a fiatalok a családi történeteken keresztül, így nagyobb szerep hárul a történelemoktatásra. Nem számít kivételnek 1956 sem, pedig szegediként van mire büszkének lennünk: egy héttel az első tüntetés előtt itt lobbant fel a forradalom lángja. A szegedi kutatók egy évfordulós konferenciával és négy évig tartó tananyagfejlesztéssel szeretnék ezen változtatni.

Alig két hét –Szegeden, ahol a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége (MEFESZ) 1956. október 16-án megtartotta ülését, még annyi sem -, s az egész ország a forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára, a küzdelem hőseire és mártírjaira fog emlékezni. Azonban kérdéses, hogy mindez mennyire jelenik meg az oktatásban és a közbeszédben.

„Egy felmérést végeztünk, amelyben 1848-tól az Európai Uniós csatlakozásig fontos történelmi eseményeket soroltunk fel. Arra voltunk kíváncsiak, hogy ezek a családi beszélgetésekben megjelennek-e. Ismert, hogy nagyon keveset kommunikálnak egymással a

FRIS

családtagok, és ez még inkább érvényes a családi történetekre. Nem kerül szóba, hogy mi történt a *Kádár-korszak*, a tévesztés, a világháború alatt a szülőkkel, nagyszülőkkel. Napjaink érettségiző fiataljai szinte egy történelmen kívüli állapotban vannak” – nyilatkozta lapunknak *Jancsák Csaba* szociológus, az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar docense. A kutató súlyos problémának látja, hogy a család nem adja át a nemzeti múlttal kapcsolatos tudást, pedig a történelmet a családban, a kortárs csoportban és az iskolában ismerik meg a diákok, mert ezek a közösségek őrzik meg kultúránkat. Az előbbi kettő kiesésével viszont aránytalanul súlyos felelősség hárul az iskolára.

A korábbi fókuszcsoportos vizsgálataiból kiderült, az általános és középiskolai tanárok szerint kevés idő jut az 1956-os eseményekre, s nincsenek olyan kész tananyagok, amiket használhatnának. A probléma megoldásában szerepet játszhat az a Jancsák Csaba vezette akadémiai szakmódszertani kutatócsoport, amely azt elemzi, hogy milyen videóinterjúk segítségével lehet közelebb hozni a diákokhoz a II. világháború magyar katonai eseményeit, a holokausztot, 1956-ot, s ezt miként tudják beilleszteni a tanórák kereteibe. A négyéves munka eredményeként létrejött tananyag minden pedagógus számára ingyen hozzáférhető lesz.

„Az 1956-os forradalom és szabadságharc tudományos kutatása, valamint helye az oktatásban című konferencia erre az utókor által érzett felelősségre reflektál” – mondta Jancsák Csaba. Az október 14. és 16. között megtartott rendezvény egyszerre mutatja be a legfrissebb tudományos kutatási eredményeket, illetve próbál választ adni arra, hogy miként érdemes tanítani a 60 évvel ezelőtti eseménysort. A konferencián az SZTE oktatói mellett ismert történészek is előadnak. *Zinner Tibor*, a Veritas Történetkutató Intézet munkatársa, az ELTE professzora a kádári megtorlás rendszerét mutatja be, *Kahler Frigyes*, a Károli Gáspár Református Egyetem docense pedig az 1956-os sortüzekről fog beszélni. Lehetőséget biztosítanak a közoktatásban dolgozó pedagógusoknak, s az egyetemi hallgatók számára is a bemutatkozásra, így közelebb hozva a tudományos kutatást a mindennapok igényeihez. *A részletes program az [alábbi linket követve olvasható](#).*

Az egyetemi docens ugyanis azt tapasztalja, hogy nem jelenik meg megfelelő hangsúllyal 1956, habár ez nemcsak a pesti történeteket, hanem sok kis helytörténeti eseményt is magába foglal. Szeged sem kivétel, itt már 1956. október 16-án követelték a MEFESZ gyűlésén a szovjet csapatok kivonását, a szabad demokratikus választásokat, az egyetemi autonómiát, sajtószabadságot. Ezeket a pontokat más egyetemek – a szegedi hallgatók hatására – csak október 21-22-én vették át.

„Szegedhez kegyes volt a történelem, nekünk ünnep ez az évforduló, egy minden elemében tiszta egyetemista mozgalomról beszélhetünk, míg ez az időszak mások számára halált, sortüzeket jelent” – fogalmazott. Az esemény jelentőségét mutatja, hogy *Áder János* köztársasági elnök a 60. évforduló napján személyesen is ellátogat a Szegedi Tudományegyetemre. „Úgy tűnik azonban, hogy a szegedi városvezetés nem tud mit kezdeni ezzel az évfordulóval, nem képes helyesen értelmezni a MEFESZ fontosságát, s csupán az október 23. utáni eseményekre koncentrál” – vélekedett Jancsák Csaba, akinek hamarosan könyve jelenik meg a témáról.